

EFFEKT- RAPPORT 2019

FREEZONEN^{SE}
KVINNO-, TJEJ- OCH BROTTSOFFERJOUR

SÅ ARBETAR VI

HJÄLP OCH STÖDVERKSAMHET

UTBILDNING

**OPINIONSBLDNING/
PÅVERKAN**

**ALLAS RÄTT TILL ETT LIV FRI
FRÅN VÅLD**

Freezonen, kvinno- tjej- och brottsofferjourens effektrapport för år 2019

Freezonen har 90 konto och är medlem i insamlingsorganisationernas branschförening, Giva Sverige. Freezonens effektrapport visar vilken effekt vårt arbete har för våldsutsatta och hur vi arbetar förebyggande mot våld.

Freezonen är landets största kombinerade kvinno-, tjej- och brottsofferjour vilket ger oss en unik insyn i olika typer av utsatthet och de problem som särskilt karakteriserar våldsutsattas situation. Vi har sedan starten 1991 varit i kontakt med över 10 000 personer, som till övervägande del (över 82 %) är kvinnor och flickor men även killar och pojkar och personer med annan könsidentitet vänder sig till oss.

Freezonen stöttar och hjälper våldsutsatta mitt i krisen, oftast när ingen annan hjälp finns. Vi arbetar för att förändra attityder och påverkar vårt samhälle positivt. Vår personal och volontärer är aktiva debattörer och ingår i olika nätverk för att motverka våld i vårt samhälle och påverka politiken. Vår förening är också remissinstans.

Vad vill vår organisation uppnå?

I Sverige lever var femte kvinna i en våldsam relation (NCK) och uppemot 150 000 barn lever i familjer där någon form av våld förekommer (Brott i nära relationer BRÅ 2014).

Freezonen kämpar för allas rätt till ett liv fritt från våld.

Våldsutsattas behov är ofta komplext och kräver olika och varierande insatser. Som kombinerad verksamhet har Freezonen en bred kompetens och erfarenhet av alla typer av våld. Freezonen har en stark förankring i sydöstra Skåne, men våldsutsatta från hela landet vänder sig till oss. Vi hjälper och stöttar personer som har utsatts för våld genom vår stödtelefon, mail/sociala kanaler och chatt. Vi träffar våldsutsatta på vårt kansli eller i vår jourbuss och vi följer med till exempel myndigheter och vårdinstanser och stöttar och stärker utsatta. Jourbussen använder vi för att köra ut och möta upp brottsoffer som inte har möjlighet att ta sig till vårt kansli, på grund av kontroll eller ekonomiska svårigheter. Vårt mål är att erbjuda bästa möjliga stöd och hjälp till utsatta personer.

I vilket organisatoriskt sammanhang verkar vi ?

Freezonen är en ideell och partipolitiskt obunden organisation som har både anställd personal och volontärer. Personalstyrkan har under åren varit 3-7 personer beroende på projekt, fördelat på tre heltid. Vi har idag 37 aktiva volontärer inkluderat styrelsen. Våldsutsatta kontakter oss från hela landet genom vår stödtelefon och chatt/sociala medier och vi erbjuder stärkande samtal och medföljning till myndigheter i fem kommuner i Skåne. Vi ingår i ett flertal nätverk och samverkansgrupper både lokalt, regionalt och nationellt.

Var verkar organisationen?

Freezonen jobbar lokalt och nationellt med att hjälpa och stötta personer som har utsatts för våld. Vi har personliga möten i fem kommuner i Skåne och på vårt kansli i Ystad. Vi ingår i ett flertal nätverk och samverkansgrupper både lokalt, regionalt och nationellt så som Våld i Nära Relation gruppen, Nationella kompetensteamet mot hedersrelaterat våld och förtrycks nätverk för civilsamhället samt Bred Feministisk Plattform.

Vilka strategier använder vi för att uppnå våra mål?

Vi är fokuserade på att fördela våra resurser för att kunna ge bästa stöd till våldsdrabbade som alltför ofta är kvinnor. Vi arbetar transparent och med hög kvalitet. I vår långsiktiga strategi som avser tre år framöver har vi följande prioriteringar;

- 1) Stabilisera organisationens ekonomiska grund och höja hållbarheten
- 2) Öka hjälpverksamhetens närvaro på riksplan
- 3) Bidra till samhällsförändring för allas rätt till ett liv utan våld

Freezonens verksamhetsmål

1) Hjälpa våldsutsatta personer

Freezonens huvudverksamhet är stöd och hjälp till våldsutsatta. Vi samordnar praktisk hjälp vid nödsituation och bidrar till att stärka egenmakten hos den stödsökande för att kunna lämna en destruktiv relation. De personer vi träffar är allt som oftast unga kvinnor, ofta med barn, som behöver akut hjälp. Detta sker när kvinnorna flyr eller är på väg att fly från ett våldsamt förhållande. Vi arbetar metodiskt med riskbedömning och hjälpverksamhet, där medföljning till myndigheter, polis och vårdinstans är ett vanligt inslag. Genom MI-samtal och studiecirkel hjälper vi utsatta personer att hitta vägen tillbaka till bättre mående och bidrar till att minska symtom på PTSD och andra psykiska och fysiska symptom som många utsatta personer har. Ytterligare en del i den komplexa hjälpverksamhet som Freezonen tillhandahåller är våra vittnesstöd som hjälper vittnen vid Ystads tingsrätt. Vi har också under 2019 öppnat upp ett jurist-stöd där vi med egen personal och samverkanspartners hjälper utsatta.

2) Höja kompetensen om våld och dess konsekvenser i samhället

Vi arbetar aktivt med att höja kompetensen kring våld och dess konsekvenser och arrangerar föreläsningar och andra aktiviteter för yrkesutövare, föreningar och allmänheten. Under 2019 arrangerade/deltog vi i 42 olika aktiviteter för att belysa ojämställdheten, våldsutsatthet och den bistra sanningen att en övervägande del av våldsutövare går fria. Freezonen bidrar till att höja kompetensen och kunskapen om hur våld påverkar utsatta. Eftersom högre utbildningsinstanser inte har haft våld och våld mot kvinnor på sitt schema före 2017-18 och det är understött av flera studier att det föreligger en stor kunskapsbrist när det kommer till förståelse och hantering av våldsutsatta personer, så ser vi på Freezonen det som en naturlig strategi att vända oss till yrkesutövare som möter utsatta för att bidra till att kunskapen och förståelsen kring våld och brott ökar.

3) Påverka samhället till förändring för att jämställdhetsmålet skall bli verklighet

Mycket av Freezonens opinionsarbete består av debattartiklar och paneldebatter där vi lyfter fakta-baserad kunskap om våld och utsattas situation. Vi vet att samhället inte förändras om vi inte arbetar för en förändring. Freezonens insats är betydande och vi är en stark röst i kampen för allas rätt till ett liv utan våld. Politikernas löften om det 6:e jämställdhetsmålet ser vi som ett bra riktmärke som dock endast hägrar i horisonten, och är näst intill omöjligt att nå utan förändring. Därför arbetar vi med tre krav:

- Införandet av ansvar på myndigheter som hanterar våldsutsattas ärende, detta gäller polis, socialtjänst, migrationsverket med flera.
- Förändring i hantering av våldsärenden, till exempel införa särskilda domstolar som skyndsamt, inom 3 dagar, inleder en utredning när någon anmäler våld i nära relation (nästan alltid en kvinna)
- Införa obligatorisk utbildning i skolor om våld och våld mot kvinnor och pornografins skadliga effekt

KORT BESKRIVNING AV FREEZONENS STÖD OCH HJÄLPARBETE MED VÅLDSUTSATTA

Stödarbete med våldsutsatta

För hjälpverksamheten har Freezonen utvecklat en metod som baseras på forskning och vår egen 29-åriga erfarenhet av MI (motiverande samtal). Stärkande samtal sker utan krav på förändring men med ett systematiskt arbetssätt där den stödsökande uppmuntras till förändring. Vi lyssnar, stärker och stöttar våldsutsatta, som nästan alltid är kvinnor och tjejer, för att de skall kunna förändra sitt livssituation. Freezonen arbetar med tre verksamhetsmål.

Skammen över våldsutsatthet är fortsatt mycket stor, men vi ser att mediernas uppmärksamhet, samt #metoo har bidragit till att fler och fler vågar söka hjälp. Våra kvinnofridssamordnare och stödvolontärer är i första hand medmänniskor med gedigen kunskap om våld och dess konsekvenser. Vi lyssnar, stöttar och hjälper till med praktiska saker. Några utsatta personer träffar vi regelbundet under en längre period medan vi har kontakt med andra vid enstaka tillfällen. Vi möter alla våldsutsatta, oavsett ålder, kön och brottsutsatthet. Under 2019 var Freezonen i kontakt med 573 personer, varav 469 var kvinnor och flickor. Stödformen som erbjuds via personal och stödvolontärer är:

- Öppen mottagning med - MI (motiverande samtal), medföljning till myndigheter
- Stärkande samtal genom telefon 9-14 vardagar året runt
- Chatt och mail /fb- kontakt
- Skyddat boende, riskbedömning och annat stöd
- Kurser till våldsutsatta, läkande skrivande
- Vittnesstöd

Freezonen etablerade Sveriges första kvinnojourbil

Att kunna möta våldsutsatta nära deras hem är för väldigt utsatta individer kanske den enda möjligheten att träffa någon. Det kan handla om våld i nära relationer, hedersvåld eller att annan våldsutsatthet eller hot föreligger. Jourbilen möjliggör för Freezonen att möta våldsutsatta nära deras hem/vistelse och bidrar till att personer som annars inte hade kunnat träffa oss kan göra det. Vi hoppas att fler jourer skaffar en mobil enhet, särskilt de som har ett stort geografiskt täckningsområde och möter utsatta som har svårt att komma till dem för att få hjälp. Jourbilen har väckt stor uppmärksamhet, både på riksnivå, genom SVT-Aktuellt, TV4, Expressen, Kvällsposten och i lokaltidningar som Sydsvenskan med flera.

Kommunernas specialinsats för våldsutsatta stängde – ökat tryck på ideell kvinnojour

UPPDATERAD 10 FEBRUARI 2020 PUBLICERAD 10 FEBRUARI 2020

SVT RAPPORTERAR OM FREEZONENS SAMARBETE MED MALMÖ UNIVERSITET

FREEZONENS VERKSAMHETSCHEF UPPMÄRKSAMMAS AV SVENSKA HJÄLTAR

692 visningar

Freezonen, Brottsoffer- och Kvinno/Tjejjouren
20 april kl. 18:28 · 🌐

Känner du dig utsatt under covid-19? Det finns det hjälp att få.
Vill du stötta Freezonen under covid-19 swisha 123 068 04 96 📱 #freezonen
#freezonenfrånvåld #mittlivminaval

Läkande skrivande

Att ta sig ur ett destruktivt förhållande är ofta en lång och svår process. Många som har gått igenom det vet att sviterna efter våldet finns kvar länge. Mängder av sjukdomstillstånd, så som PTSD kan vara direkt kopplade till trauma vid våld. Vi arbetar både med korta och långa perspektiv. Därför har vi som den andra juren i landet startat upp en skrivkurs i läkande skrivande med utbildad kursledare. Under hösten genomförde vi skrivkursen för våldsutsatta kvinnor som sträckte sig över nio tillfällen. Förutom det läkande skrivandet stod "det goda samtalet" i centrum för skrivkursen och en samvaro där deltagarna fick hjälp att förstå sig själv bättre och därmed börja läka upplevelserna i det förflutna. Kursen var mycket uppskattad och vid utvärderingen gav alla 11 deltagarna kursen högsta betyg, 96 % av alla deltagare var mer än nöjda med kursen.

Kort beskrivning av Freezonens kompetenshöjande och opinionsbildande arbete

Den 21 januari började året med det traditionsenliga seminariet för att hedra Fadime och belysa att hedersvåld finns kvar i vårt land, det femte året i rad som stödorganisation till GAPF. Under året arrangerade vi föreläsningar om jämställdhet, barns rättigheter, våld och våldets konsekvenser och Istanbulkonventionen. Förutom utbildningar genomför vår organisation några större event två gånger om året, ett på internationella kvinnodagen och ett den 25 november för att uppmärksamma våld mot kvinnor. 2019 arrangerade Freezonen tillsammans med Kim Walls föräldrar och fem kvinnoorganisationer samt kommunen utställningen I Kim Walls Fotspår som visades framför konstmuseet i Ystad under några veckor. Vi hade också filmvisning och utställning på Malmö Universitet om Sexuellt våld och Sexuella trakasserier och året avslutades med Riksdagsseminarium den 25 november om våld mot kvinnor och hedersvåld.

Axplock av aktiviteter vi genomförde 2019

Uppmärksamma våld mot kvinnor i Riksdagen 25 november

Med premiär VR film om hedersvåld. Kortfilmen Nadire14 ger en inblick i hur vardagen kan se ut för en flicka som lever under hedersförtryck. Vi visade VR-kortfilmen för beslutsfattande politiker i riksdagshuset för att väcka uppmärksamhet för frågan. Våld mot kvinnor och hedersvåld är ett samhällsproblem som tydligt visar att alla barn i vårt land inte har samma rättigheter. Responsen på filmen var överväldigande. De som såg filmen var mycket starkt berörda och tyckte filmen skulle ses av alla beslutsfattare men också av yrkesutövare och studenter. Filmen visar flickans perspektiv och låter tittaren uppleva våldet och hotet som Nadire utsätts för. Susanna Udvardi, vår verksamhetschef, har regisserat och skrivit manus som bygger på en autentisk berättelse. Den spelades in av VR-filmaren Michael Wall och är troligen Sveriges första VR-film som skildrar hedersvåld. Filmen har fått mycket uppmärksamhet i medier, Sveriges Radio P1 (Studio 1) och P4 (Malmöhus), TV4 och SVT samt flera dagstidningar har rapporterat om den.

Samarbete med Malmö Universitet, projekt för att uppmärksamma sexuella trakasserier

Freezonen beviljades projektbidrag från Skolverket för att genomföra ett projekt för att motverka sexuella trakasserier. I samarbete med Malmö Universitet gjorde vi ett gediget arbete som utmynnade i filmen LOOP som studenter från Visuell Kommunikation filmade. Vi hade också en utställning på Malmö Universitet och samtal om sexuella trakasserier med studenter.

Barnrättsdagarna 2019 - Alla barn har inte samma rättigheter

Den 9 april föreläste vi på Barnrättsdagarna om vårt tvååriga projekt med hedersvåldsutsatta barn. Enkätundersökningen som vi genomförde inom ramen av projektet *Mitt Liv Mina Val* visade att två av tre nyanlända ungdomar som deltog i vår undersökning levde i en hederskontext med dagliga begränsningar. Vår slutsats från projektet är att en akut situation råder i vårt land för ungdomar som lever i en hederskontext. Vi anser att förändring är nödvändig och att det är bråttom, vilket vi har förmedlat. Föreläsningen återfinns på SVT- UR.

Freezonen i Almedalen

Under Almedalsveckan 2019 arrangerade vi två egna seminarier och deltog i panelsamtal om våldsutsatta kvinnor och barn med bland annat andra sakkunniga samt jämställdhetsminister Åsa Lindhagen. Ett av våra egna seminarier belyste den brutala verkligheten många våldsutsatta kvinnor möter, nämligen dubbel och tredubbel utsatthet. Den första när de utsätts för våld, systematiskt under en längre period av en partner, den andra när myndigheter ignorerar eller slarvar med anmälningarna och den tredje när socialtjänsten tvingar kvinnorna och deras barn till umgänge trots dokumenterad våldsutövning av mannen.

Vilken kapacitet och vilket kunnande har ni för att uppnå era mål?

Freezonens viktigaste resurs är anställda och stödvolontärer som bidrar med sin tid, kunnande och engagemang. Vi har i dag 3-7 anställda fördelade på olika behov och projekt samt 37 aktiva volontärer. Freezonens anställda och volontärer har gedigen kompetens om våld och våldets konsekvenser med utbildningar så som beteendevetare, socionom, kriminolog, ekonom, sjuksköterska och psykolog. Samtliga våra anställda/volontärer har genomgått grund- och påbyggnadsutbildningar både genom våra två riksförbund som vi är medlemmar i, Unizon och BOJ, samt andra högre utbildningar om våld i nära relationer, hedersrelaterat våld, våld i särskilt utsatta grupper, våld som drabbar barn, samtal och samtalsstöd.

Sociala kanaler

Freezonen har en välutvecklad strategi för att synas i sociala medier och har under 2019 genomfört 4 olika kampanjer med korta videofilmer som alla hade som syfte att hjälpa och stötta våldsutsatta. Bland dessa finns vår populära kortfilm *Är du våldsutsatt, vad kan du göra*, som har setts av 6,800 personer och flera hundra har delat den på Facebook. Ett viktigt steg i vår strategi är bland annat att förstärka våra sociala kanaler framöver under de kommande åren.

Finansiering

Freezonen hade under 2019 en total omsättning på 2,3 miljoner kronor som till stor del har bestått av offentliga medel. De fem kommuner som föreningen är lokalt närvarande i har bidragit olika. En av organisationens viktigaste strategiska mål är att stärka ekonomin.

Hur vet ni om er organisation gör framsteg och vad har ni åstadkommit?

Varje enskild person av de 573 som vår jour var i kontakt med under 2019 har vi haft ambitionen att stötta, lyssna på och finnas där för. Vi tror på allas inneboende styrka och vi använder MI (motiverande samtalsmetod) för att hjälpa, stötta och inge hopp om ett liv utan våld. Vi har särskild kunskap om våld och dess konsekvenser och de vi möter upplever våra samtal som stärkande, stöttande och positiva.

“Det här samtalet gav mig mer än samtal med någon annan, jag fattar, det är värt att leva”
- flicka, 19 år, som var utsatt för grovt sexuellt och fysiskt våld

“Tack för att ni finns, ni anar inte hur mycket ni betyder ” - en ung mamma som är våldsutsatt av sin tidigare partner

“utan er hade jag inte funnits i dag, tack för att ni finns, tack för att ni är mina hjältinnor ” - kvinna 26 år, hedersvåldsutsatt

Genom utbildningar, paneldebatter och arrangemang har vi höjt kompetensen hos deltagarna, vilka under 2019 uppgick till några tusen personer. När vi deltog i BRÅ:s (Brottsförebyggande rådet) referensgrupp vid utredningen Tystnadskultur 2019 :10 bidrog vi med erfarenhet och kunskap om våld och våldsutsattas bemötande från vårt perspektiv och med vår erfarenhet.

Genom debattartiklar i tidningar, genom inslag i SVT och Tv4, och i Sveriges Radio har vi bidragit till att sprida kunskap om våld och våldsutsattas situation. Freezonen arbetar medvetet för att uppnå visionen om ett liv utan våld för alla. Vi har fått höra att vårt arbete hjälper många och vi vet att några kvinnor hittar tillbaka till glädjen och vågar leva och vågar vara lyckliga igen. Utvärdering från våra kurser och föreläsningar har fått högsta betyg, och vi har fått många yrkesutövers rekommendation, så som;

“VR filmen Nadire 14 visar precis verkligheten för ett våldsutsatt barn. Alla yrkesutövare och politiker borde se filmen” – Bayan Nasih, Nationella kompetensteamet mot hedersrelaterat våld och förtryck, Länsstyrelsen Östergötland.

Hur mäter ni ert arbete?

Vi för fortlöpande statistik över de samtal och personliga möten vi genomför och det antal vittnen och målsägande vi pratar med i tingsrätten. Vi skickar årligen denna statistik till Unizon, BOJ och Brottsoffermyndigheten. Freezonen hjälpte 573 personer under 2019 genom vår stödtelefon/personligt möte och chatt. Vi träffade 78 personer på vår öppna mottagning, i jourbilen eller följde med dem till myndigheter. Några träffade vi en gång och andra träffade vi många gånger. Varje möte är unikt och varje gång vi träffar någon hoppas vi att vårt möte har gjort lite skillnad till det bättre. Ibland får vi höra hur bra mötet har varit, ibland ser vi hjälpsökande som kommer till vårt möte med huvudet nedböjt, men som lämnar det med huvudet högt, eller att någon kommer gråtande och upprörd och går med ett litet leende på läpparna. Vi kan inte utvärdera oss själva genom en enkät för vår verksamhet passar inte för det, men vi har planerat att genomföra ett utvärderingsprojekt när resurserna tillåter det. I chatten kan vi, genom att den stödsökande fyller i en utvärdering, mäta nöjdheten i samtalet, vilken är mycket hög. Frekvensen av svar på den anonyma chatten ligger dock enbart på 12 procent vilket är lågt.

Så arbetar vi

Vår verksamhet har tre olika verksamhetsområden. Dessa är stöd och hjälp till våldsutsatta, utbildning, opinionsbildning och arrangemang samt vittnesstödsverksamheten. Den största delen av vår verksamhet är hjälpverksamheten, med möten och samtal med våldsutsatta personer. Vi har också ett skyddat boende. Två tredjedelar av våra samtal kommer från våra lokala brottsoffer- och personsäkerhetshandläggare hos polisen. Vi ringer sedan upp personerna och pratar med dem om deras mående efter det de varit utsatta för och berättar om samtalsstöd och övrig hjälp som vi kan erbjuda. Om personen själv ber om det eller om vi känner att det skulle kunna vara behov för det så erbjuder vi personen att komma till vårt kansli för ett personligt möte. Om personen på grund av kontroll eller andra omständigheter inte har möjlighet att ta sig till vårt kontor så erbjuder vi att köra och möta upp dem någonstans som de har möjlighet att ta sig till, nära deras hem. På stödtelefonen ringer utsatta själv in till oss för att få stöd, hjälp eller för att bli lyssnade på. Vi vet hur viktigt det är att finnas till och vara en medmänniska, vilket är Freezonens DNA och genomsyrar hela vår verksamhet.

